

Sorozatos kihágást követtek el a vendéglősök az árszabályozó-rendelet be nem tartásával.

— Az árszabályozó bizottság erélytelenül kezelte a rendeletet. —

(Saját tudósítónktól.) Ma mult el a negyedik napja annak, hogy az árszabályozó-bizottság — fennállása óta először — egy gyakorlati értékű, szociális határozatot hozott. Rendeletet adott ki ugyanis, — aminél azt már részletesen jelentettük, — amellyel kötelezte a vendéglősöket, hogy az étlap-árakat harminc százalékkal szállítsák le. Az árszabályozó bizottság rendelete azonban csak írott malaszt maradt. A vendéglősök ugyanis nemcsak hogy nem teljesítették a rendeletet, hanem *egyenesen állást foglaltak ellene*. Az első nap még akadt ugyan egynehány vendéglő, amely kénytelen-kelletlen leszállította az árakat, másnap már azonban ismét a régi árak szerepeltek az étlapokon. A vendéglősök ugyanis ülésre jöttek össze és elhatározták, hogy nem vesznek tudomást a rendeletről. Ezt a határozatukat közölték az árszabályozó bizottság helyettes elnökével, aki csodálatos módon *megígérte nekik, hogy újabb ülést fog egybehívni, amelyen újból megállapítják az árakat*.

Ezt is megértük. A hatóság kiad egy rendeletet, a rendelet nem tetszik az érdekeltéknek, ezt közlik a hatósággal, mire a hatóság kijelenti, hogy a rendelet nem gílt és legközelebb másikat fog kiadni, olyat, ami megnyeri magas tetszését. Nagyon rendben van, de akkor tessék egyenlő mértékkel mérni és, ha valaki például felszólal a villanyfogyasztás korlátozása ellen, akkor méltóztassék ezt a rendeletet is megváltoztatni, vagy pedig a vendéglősöknek privilégiumot adni arra, hogy a nekik nem tetsző rendeleteket ne legyenek kötelesek teljesíteni. Mert az talán mégis csak különös, ha egy hatósági rendelettel ilyen kurtán-furcsán lehet elbánni anélkül, hogy a hatóság a blintető-szankciót nyomban életbe ne léptesse. Ha a hatóság még most is ilyen erélytelenül hajtja végre a rendeleteit, akkor aztán ne csodálkozzék, ha a lakosság elkecsereedik annak láttán, milyen keztyűs kézzel bánnak a vendéglősökkel akkor, amikor másra a legcsekélyebb kihágás esetén is ráhúzzák a vizes lepedőt.

Szerintünk

a vendéglősök ennek a rendeletnek a kapcsán sorozatos kihágásokat követtek

el és miután mindaddig nem indítottak ellenük eljárást, ezáltal feljelentést tesznek ellenük

és kérjük a legszigorúbb vizsgálat azonnali megindítását. A vendéglősöknek, tekintet nélkül arra, hogy kedvező-e a rendelet, vagy sem, pénteken le kellett volna szállítani az árakat és *mindaddig leszállított árakon kiszolgáltatni a közönséget, amíg egy újabb rendelet az ételárakat újból nem szabályozza*. Az árszabályozó bizottság helyettes elnökének, aki a vendéglősök küldöttségét fogadta, ezt kellett volna a küldöttséggel közölni, nem pedig azt, hogy *kérem szépen, majd újból megállapítjuk az árakat*.

A vendéglősök azt állítják, hogy az árszabályozó bizottság az ő meghallgatásuk nélkül szabályozta a vendéglői árakat és sérelmesnek tartják azt is, hogy a kész ételek árát a piaci árak előzetes szabályozása, illetve leszállítása nélkül állapították meg. *Lehet, hogy ebben a vendéglősöknek van igazuk, elvégre ahogyan a kereskedők szakvéleményét kikérték az árak leszállításánál, úgy őket is meg lehetett volna hallgatni a vendéglői árak rendezésénél, de, ha ez nem történt meg, akkor is a hatóság követte el a hibát és ezért a hibáért nem lehet a közönséget büntetni*. A piaci árak előzetes szabályozására vonatkozólag pedig az a szerény megjegyzésünk, hogy ezt már aztán igazán tudnia kellett volna az árszabályozó bizottságnak. De ha nem tudták, ez *még mindig nem ok arra, hogy a vendéglősök felrúgják a hatóság rendeletét*. Ha az ötödik évi háború alatt egyebet sem tudtak csinálni, mint szinte napról-napra játszi könnyedséggel felszöktenni az árakat, akkor ezt a pár napot is kibírták volna harminc százalékos redukció mellett anélkül, hogy az éhhalálnak tették volna ki magukat.

A Munkástanács különben hétfő esti ülésén foglalkozott ezzel a kérdéssel és — értesülésünk szerint — úgy határozott, hogy az ügyet sürgősen vizsgálat tárgyává teszi és amennyiben kiderül, hogy a fogyasztókat sérelem érte, *a legmesszebbmenő eszközökkel fogja kényszeríteni a vendéglősöket a rendelet betartására*.

Tamás Rezső.

Juhász Nagy Sándor a Károlyi-pártban történetekről.

Budapest, december 9. A függetlenségi és 48-as pártban legutóbb történetekről kiszivárgott hírekre vonatkozólag egy újságíró megkérdezte Juhász Nagy Sándor államtitkárt, aki a következő nyilatkozatot tette:

— A bizalmas értekezletről kiszivárgott hírek nem egészen helyesek. Közölhetem a következő tényeket: *Károlyi Mihályt az egész párt osztatlanul és bizalommal követi*. Az egész párt változatlanul követeli a népköztársaság megszilárdítását és kiépítését. Demokratikus és szociális elvi alapon állunk. Olyan demokráciát kívánunk, mint például Svájcban, vagy Franciaországban van, de nem olyat, amilyen Oroszországban van. Ezért nyíltan hangoztatjuk, hogy legyen rend, fegyelem és munka. Radikalizmus tekintetében nem engedjük magunkat nullifikálni és nem tévesztjük szem elől a magyar nemzeti szempontot sem. Kívánjuk, hogy együtt maradjunk a radikális és szociális párttal a kormányban, de mivel a közelgő választásokon szemben fogunk állni, vagy legalább is, mivel eddig még választási kompromisszum közöttünk nincs, ennél fogva saját pártunkat megerősítjük és megszervezzük. A köztársasági függetlenségi párt értekezletén különböző bírálatok hangzottak el, de a megengedett határt senki sem lépte át és *semmiféle nyug-*

talanságra nincs ok. A köztársasági alapon álló függetlenségi párt szervezésére pedig induljon meg a munka.

Massa gyk Csehország politikájáról.

Genf, december 9. Massaryk Párisba érkezett. Minden lap vezéreikket ír róla és nagy tisztelettel fogadja. A cseh köztársaság elnöke nyilatkozott a hírlapíróknak és a többi között ezeket mondta:

— Azért jöttem Párisba, hogy a francia kormánynak felvilágosítást adjak eszméimről és oroszországi szereplésemről, amelyet félremagyaráztak. Különösen félreértették a bolsevistákhoz való vonatkozásaimat. A mi a cseh-szlovák államot illeti, legközelebb már megnyitó országgyűlést kezd Prágában és ezen a gyűlésen ismertetni fogom az ország belső és külső politikáját. Köztársaságot akarunk, még a legjobb monarchia sem kell nekünk. Szólani fogok a németekhez, magyarokhoz és olaszokhoz való viszonyunkról. A délszlávokkal és a románokkal a lehető legjobb viszonyban élünk és igen hamar megértjük egymást, a lengyelekkel is.

— Rendezett Oroszországot kívánunk, hogy meglegyen az egyensúly Németországgal szemben. A cseh állam a népek szövetségének tagja akar lenni és a népek szövetségét a békekonferencián támogatni fogja. Ugyanott kívánja szabályozni a régi mo-

narchia államadósságának kérdését is. A régi cseh programnak kell győzelmet aratni, a mely azt tűzte ki maga elé, hogy Csehország, Morvaország és Szilézia egy állam legyen. Szlovákország határait északi és északnyugati irányban a legtüzetesebben meg kell állapítani, míg dél felé az etnográfiai helyzettel kell eldönteni a határt.

Lloyd George kártérítést követel.

Rotterdam, december 9. Londonból jelentik: Lloyd George legutóbbi beszédében elemezte eddigi politikáját és arra az álláspont-ra jutott, hogy a német császárt tovább kell üldözni. Az angol kormány jogi bizottságának szakvéleménye egyhangúan azt ajánlja, hogy Vilmost és cinkostársait állítsák nemzetközi törvényszék elé. A legerélyesebben meg kell büntetni azokat is, akik a nyílt tengeren gyilkosságot követtek el, a tengeralattjárók személyzetét és akik a foglyokat kínozták. Az angol kormány a békétárgyaláson teljes erejével azon lesz, hogy ezek az elvek érvényesüljenek. Hogy a németekkel kiméletebbesen bánjanak el, teljesen lehetetlen, mert számot kell vetni azokkal az eseményekkel, melyek az utóbbi években történtek és amelyekért egyedül Németország felelős. Az an-tant minden tagja azt az elvet valja, hogy a háború költségeit a központi hatalmaknak kell megfizetni vagyonteljesítésük legvégső határáig. Szakértő bizottságokat küldenek ki, hogy a kártérítés kirovásának legjobb módját megállapítsák.

Sonnino elismerte a román nemzeti tanácsot.

Luganó, december 9. Olasz lapok jelentése szerint Sonnino külügyminiszter elismerte a román nemzeti tanácsot.

A debreceni egyetem egyik tanára pogromot hirdetett az ifjuság gyűlésén.

Debrecen, december 9. A debreceni református egyetem történetének kétségtelenül legszomorúbb és legszörnyetesebb fejezete lesz az a rész, amely arról fog beszámolni, hogy az egyetem bölesészeti fakultásán az irodalmi tanszéket valamikor Usz Richárd töltötte be. Ez az ur, aki legújabb szereplésével remélhetőleg minden időkre elvesztette azt a jogát, hogy Magyarországon valaha nyilvános katedrára lépjen, a mai komoly és nehéz időkben arra vetemedett, hogy a debreceni egyetemi kör szombat gyűlésén pogromot rendezésére szólította fel a halgatóságot. Szombat délután ugyanis Debrecenbe érkeztek a budapesti Szent Imre kör Bozóki és Kovács nevű kiküldöttjei és ebből az alkalmából az egyetemi kör gyűlésre hívta össze az egyetemi ifjuságot. A gyűlésen a tanári kar és az ifjuság nagyszámban jelent meg és meghallgatta a budapesti kiküldöttek előadásait a „Piros-fehér-zöld” ifjuság programjáról, amelyhez a debreceni ifjuság csatlakozását kérték. Ezután emelkedett szólásra Usz Richárd tanár, de alig kezdett beszélni, midőn hirtelen, mintha meghibbant volna elméje, így kezdett ordítani:

Pogromot hirdetek! Irtsuk a zsidókat!

A teremben jelenlevő Tót Lajos, Thegze Gyula tanárok megbotrányozásuknak hangos kifejezést adva elhagyták a termet, Bernolák Nándor rektor pedig a leghatározottabban visszautasította a tanár beszámíthatatlan viselkedését.

Uzról egyébként köztudomású Debrecenben, hogy fanatikus germánimádó, előadásain emiatt már ismételt botrányok voltak. Legutóbb azzal hívta fel, különben egész jelentéktelen személyére a közfigyelmet, hogy *heves kirohanásokat intézett Károlyi Mihály ellen*, aki szerinte romlásba viszi az országot, amelytől szerinte csak a német imperializmus feltámadása mentheti meg.